

**PANEVĖŽIO RAJONO UPYTĖS ANTANO BELAZARO PAGRINDINĖS MOKYKLOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL KORUPCIJOS PREVENCIJOS IR KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS ATLIKIMO
TVARKŲ APRAŠŲ TVIRTINIMO**

2022 m. spalio 26 d. Nr. V-156
Upytė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, patvirtintas 2002 m. gegužės 28 d. Nr. IX-904, 2022–2033 metų nacionaline darbotvarke korupcijos prevencijos klausimais, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. XIV-1178 „Dėl 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos patvirtinimo“, atsižvelgiant į Panevėžio rajono savivaldybės 2022–2025 metų korupcijos prevencijos veiksmų plano patvirtinimą,

t v i r t i n u:

1. korupcijos prevencijos tvarkos aprašą (1 priedas);
2. korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašas (2 priedas).

Direktorė

 Jurgita Zalatorienė

KORUPCIJOS PREVENCIJOS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Upytės Antano Belazaro pagrindinės mokyklos (toliau – mokyklos) korupcijos prevencijos tvarkos aprašas (toliau – aprašas) reglamentuoja korupcijos prevencijos priemones, korupcijos prevencijos proceso organizavimą, korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo koordinavimą bei kontrolę.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. Korupcija – piktnaudžiavimas įgaliojimais siekiant naudos sau ar kitam asmeniui viešajame ar privačiame sektoriuje.

2.2. Korupcijos prevencija – sisteminga veikla, kuria siekiama didinti viešojo ir privataus sektorių subjektų atsparumą korupcijai ir kuri apima korupcijos rizikos veiksnių nustatymą, įvertinimą, šalinimą ir (ar) mažinimą, sudarant bei įgyvendinant korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių sistemą.

2.3. Korupcijos rizika – tikimybė, kad viešojo ar privataus sektoriaus subjekto veiklos srityje gali pasireikšti korupcija.

2.4. Korupcijos rizikos analizė – korupcijos rizikos ir jos veiksnių tam tikroje valstybės ar savivaldybės veiklos srityje ar procese, apimančiame vieno ar kelių viešojo sektoriaus subjektų veiklos sritis, nustatymas ir nagrinėjimas antikorupciniu požiūriu.

2.5. Korupcijos rizikos veiksniai – priežastys, sąlygos, įvykiai, aplinkybės, dėl kurių gali pasireikšti korupcijos rizika.

2.6. Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos:

2.6.1. kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, piktnaudžiavimas;

2.6.2. nusikalstamos veikos, padaromos viešajame sektoriuje arba teikiant administracines ar viešąsias paslaugas piktnaudžiaujant įgaliojimais ir tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant naudos sau ar kitam asmeniui: neteisėtas teisių į daiktą įregistravimas, tarnybos pareigų neatlikimas, valstybės paslapties atskleidimas, neteisėtas politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas, turto iššvaistymas, komercinės paslapties atskleidimas, nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimas, neteisėtingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą, tarnybos paslapties atskleidimas, dokumento suklastojimas ar disponavimas suklastotu dokumentu;

2.6.3. kitos nusikalstamos veikos, kuriomis siekiama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą, prekybą poveikiu ar papirkimą.

2.7. Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas – administracinis nusižengimas, darbo pareigų pažeidimas ar tarnybinis nusižengimas, padaromas piktnaudžiaujant įgaliojimais ir tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant naudos sau ar kitam asmeniui, taip pat korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

2.8. Kitos šiame įsakyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme ir kituose teisės aktuose.

II. KORUPCIJOS PREVENCIJOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

3. Korupcijos prevencija siekiama stiprinti nacionalinį saugumą, kurti socialinę gerovę, didinti administracinių, viešųjų ir kitų viešojo sektoriaus paslaugų teikimo kokybę, saugoti sąžiningos konkurencijos laisvę, kad korupcija kuo mažiau trukdytų plėtoti demokratiją ir ekonomiką.

4. Pagrindiniai korupcijos prevencijos uždaviniai yra šie:
  - 4.1. kurti korupcijai atsparią aplinką;
  - 4.2. didinti antikorupcinį sąmoningumą;
  - 4.3. sistemiškai ir koordinuotai šalinti korupcijos rizikos veiksnius, mažinti korupcijos riziką;
  - 4.4. sudaryti prielaidas darniam ir veiksmingam korupcijos prevencijos subjektų sistemos veikimui;
  - 4.5. mažinti ekonomines korupcijos paskatas;
  - 4.6. užtikrinti aktyvų privataus sektoriaus subjektų ir visuomenės įsitraukimą į korupcijos prevenciją;
  - 4.7. skatinti skaidrų, sąžiningą ir atvirą administracinių, viešųjų ir kitų paslaugų teikimą.

III. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRINCIPAI

5. Korupcijos prevencija įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

- 5.1. teisėtumo – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų ir užtikrinant asmens teisių ir laisvių apsaugą; korupcijos prevencijos subjektai turi užtikrinti, kad savo veiksmais ar neveikimu jie nesudarys sąlygų korupcinio pobūdžio teisės pažeidimams;
- 5.2. visuotinumą – korupcijos prevencijos subjektais gali būti visi asmenys;
- 5.3. sąveikos – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam kitokią pagalbą;
- 5.4. nuolatinumo – korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių veiksmingumas užtikrinamas nuolat tikrinant ir peržiūrint korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įgyvendinimo rezultatus bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo atitinkamam subjektui, kuris pagal savo kompetenciją įgaliotas įgyvendinti tokius pasiūlymus;
- 5.5. proporcingos korupcijos prevencijos veiklos – korupcijos prevencijos veikla turi būti vykdoma atsižvelgiant į viešojo sektoriaus subjekto dydį ir (ar) administracinius pajėgumus, o priemonės taikomos tik tos, kurios būtinos korupcijai atspariai aplinkai sukurti, siekiant kuo mažesnės administracinės naštos;
- 5.6. subsidiarumo – už korupcijos rizikos valdymą pirmiausia atsakingi patys viešojo sektoriaus subjektai ar privataus sektoriaus subjektai; savarankiška įstaiga, kuriai viešojo sektoriaus subjektas pavaldus, atskaitingas ar priskirtas pagal valdymo sritį, ir (ar) Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba siūlo korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones ar pati jas įgyvendina tik tiek, kiek tai reikalinga korupcijos rizikai šiame subjekte veiksmingai suvaldyti;
- 5.7. skaidrumo – korupcijos prevencijos veikla turi būti vieša ir suprantama, atvira visuomenei;
- 5.8. asmens teisių apsaugos – korupcijos prevencijos veikla turi būti vykdoma užtikrinant teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugant asmenų teises ir teisėtus interesus, vadovaujantis asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimais;
- 5.9. įtraukimo – į korupcijos prevenciją įtraukiama pilietinė visuomenė; viešojo sektoriaus subjektai imasi, o privataus sektoriaus subjektai gali imtis priemonių, skirtų jų darbuotojų antikorupciniam sąmoningumui didinti, teikti visuomenei informaciją apie antikorupcinės aplinkos kūrimą ir skatinti prisidėti prie jos kūrimo.

IV. KORUPCIJAI ATSPARIOS APLINKOS KŪRIMO PRIEMONIŲ SISTEMA

6. Korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių sistemą sudaro:
  - 6.1. korupcijos prevencijos priemonės;
  - 6.2. antikorupcinio sąmoningumo didinimas;
  - 6.3. personalo patikimumo užtikrinimas;
  - 6.4. kitos įstatymuose nurodytos veiklos ar priemonės, kuriomis kuriama korupcijai atspari aplinka ar didinamas atsparumas korupcijai.
7. Pagrindinės korupcijos prevencijos priemonės yra šios:

- 7.1. korupcijos rizikos analizė;
- 7.2. korupcijos prevencijos planavimo dokumentai;
- 7.3. teisės aktų ar jų projektų antikorpucinis vertinimas;
- 7.4. pranešimas apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas;
- 7.5. korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas;
- 7.6. korupcijos rizikos valdymo vertinimas;
- 7.7. atsparumo korupcijai lygio nustatymas;
- 7.8. antikorpucinių elgesio standartų diegimas.

V. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

8. Mokyklos korupcijos prevencijos priemonės yra šios:
  - 8.1. veiklos sričių, kuriose yra didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymas, analizė ir vertinimas;
  - 8.2. korupcijos prevencijos programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano sudarymas, vykdymo koordinavimas ir kontrolė;
  - 8.3. informacija apie asmenis, įgaliotus vykdyti korupcijos prevenciją ir jos kontrolę;
  - 8.4. švietimas, visuomenės informavimas;
  - 8.5. asmenys, įgalioti vykdyti korupcijos prevenciją ir jos kontrolę koordinuoja ir kontroliuoja korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą.

VI. VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE YRA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, ANALIZĖ IR VERTINIMAS

9. Siekiant užtikrinti efektyvią korupcijos prevenciją, mokykloje atliekama veiklos sričių, kuriose yra didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, analizė ir vertinimas:
  - 9.1. viešųjų pirkimų organizavimas;
  - 9.2. efektyvus biudžeto naudojimas;
  - 9.3. vidaus veiklos kokybės įsivertinimas;
  - 9.4. pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo organizavimas.
10. Veiklos analizę ir vertinimą mokykloje vykdo asmenys, įgalioti vykdyti korupcijos prevenciją ir jos kontrolę.
11. Įgalioti asmenys pateikia mokyklos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo ir vertinimo aprašymus mokyklos direktoriui, kuris ne vėliau kaip per mėnesį priima sprendimus dėl pateiktos informacijos įgyvendinimo.

VII. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS, JOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANO SUDARYMAS, VYKDYMO KOORDINAVIMAS IR KONTROLĖ

12. Korupcijos prevencijos programos priemonių planas derinamas su mokyklos taryba, jai pritarus, tvirtina mokyklos direktorius.
13. Korupcijos prevencijos programos priemonių planas ir analizė skelbiami mokyklos internetinėje svetainėje.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Šio aprašo nuostatas įgyvendina mokyklos darbuotojai, įgyvendinimą koordinuoja ir kontroliuoja mokyklos direktorius.
-

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS ATLIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Korupcijos rizikos analizės tikslas – antikorupeciniu požiūriu įvertinti mokyklos veiklos sritį, siekiant nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, galinčius sudaryti prielaidas darbuotojams ar kitiems asmenims padaryti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimu pateikti pasiūlymus, skirtus nustatyti korupcijos rizikai sumažinti ir (ar) korupcijos rizikos veiksniams pašalinti ir mokyklos veiklai skaidrinti.

2. Korupcijos rizikos analizės uždaviniai:

2.1. nustatyti teisinio reglamentavimo trūkumus, kurie sudaro prielaidas korupcijai pasireikšti;

2.2. išanalizavus praktinį procedūrų vykdymą, nustatyti teisės aktų įgyvendinimo problemas, susijusias su korupcija;

2.3. pasiūlyti korupcijos riziką ir (ar) jos veiksnius mažinančias priemones.

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme.

II SKYRIUS KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS ATLIKIMAS

4. Korupcijos rizikos analizės metu įvertinami analizuojamą sritį ar procesą reglamentuojantys teisės aktai, praktinis procedūrų įgyvendinimas, viešojo sektoriaus subjekte taikomos vidaus kontrolės ir kitos priemonės, siekiant nustatyti analizuojamame procese ar srityje egzistuojančias korupcijos rizikas ir (ar) jos veiksnius ir pasiūlyti priemones, skirtas sumažinti nustatytą korupcijos riziką ir (ar) pašalinti jos veiksnius.

5. Atliekant korupcijos rizikos analizę, taip pat įvertinama:

5.1. galimybė vienam darbuotojui priimti sprendimus dėl valstybės lėšų ir kito turto;

5.2. darbuotojų savarankiškumas priimant sprendimus;

5.3. darbuotojų ir padalinių priežiūros ir kontrolės lygis;

5.4. atliekamos veiklos ir sudaromų sandorių dokumentavimo reikalavimai;

5.5. mokyklos veiklos išorės ir (ar) vidaus audito informacija;

5.6. kita informacija, kurios reikia korupcijos rizikos analizei atlikti.

6. Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu nagrinėjamos veiklos sritys ar procesai, kurie sprendžia mokyklos valdymo klausimus;

7. Surinkus ir įvertinus Aprašo 4–5 punktuose nurodytą informaciją surašoma korupcijos rizikos analizės motyvuota išvada, kurioje pateikiama informacija apie nustatytą korupcijos riziką ir (ar) jos veiksnius bei rekomendacinio pobūdžio pasiūlymai dėl nustatytos korupcijos rizikos mažinimo (šalinimo), korupcijos prevencijos priemonių ir (ar) kitų priemonių taikymo.

8. Korupcijos rizikos analizės išvada skelbiama mokyklos interneto svetainėje.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9. Korupcijos rizikos analizės atlikimo dokumentai saugomi ir tvarkomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMAS

1. Analizuojamas laikotarpis.
2. Analizuojami mokyklos dokumentai (nuostatai, darbo tvarkos taisyklės, darbuotojų pareigybės aprašymai, įsakymai, taisyklės, reglamentuojantys mokyklos turto valdymą ir naudojimą)
3. Atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, atsižvelgus į Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytus kriterijus:
  - 3.1. padarytas korupcinis nusikaltimas;
  - 3.2. pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas;
  - 3.3. atskirų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.
  - 3.4. veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.
  - 3.5. daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.
  - 3.6. naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.
  - 3.7. anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.
5. Klausimynas pagal Korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 3 dalyje numatytus kriterijus:

Korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 3 dalyje nustatyti kriterijai, pritaikyti mokyklos korupcijos rizikos analizei		Taip/Ne	Komentaras
1.	Yra buvę bandymų, pažeidžiant teisės aktų nustatytą tvarką, paveikti darbuotojus ar jų priimamus sprendimus.		
2.	Nustatyta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų kitoje panašioje mokyklos veiklos srityje ar procese ir yra pagrindo manyti, kad tokio pobūdžio korupcijos rizika gali būti ir šioje mokyklos veiklos srityje ar procese.		
3.	Priimami sprendimai yra susiję su materialine ar kitokia suinteresuoto asmens nauda, leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu, kontrolės ar priežiūros vykdymu.		
4.	Kontrolės, priežiūros ar teisėsaugos institucijos nustatė mokyklos veiklos srityje ar procese korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų.		
5.	Gauta kitos pagrįstos informacijos apie mokyklos veiklos srityje ar procese esamus korupcijos rizikos veiksnius.		

6. Ar Mokykloje yra nustatyti asmenys, atsakingi už tinkamą ilgalaikio mokyklos turto valdymą ir naudojimą? Kokių pareigybių mokyklos darbuotojai priklauso materialiai atsakingiems asmenims?
7. Ar pareigybių aprašymuose reglamentuotas turto valdymas, panaudojimas, atsakomybė?
8. Kokiais dokumentais įforminta darbuotojų, atsakingų už ilgalaikio turto valdymą, naudojimą, atsakomybę?
9. Nurodykite, ar per tikrinamą laikotarpį eksploatavimo (remontas, elektra, šildymas ir kt.) lėšos buvo panaudotos pagal paskirtį.
10. Paaiškinkite, kas ir kodėl analizuojamu laikotarpiu vykdė remonto darbus? Paaiškinkite, kodėl buvo pasirinktas būtent tas asmuo ar įmonė atlikti remonto darbus.

11. Kokiais dokumentais pagrįstas naudojimas tarnybiniu lengvuoju automobiliu?

12. Kiek lėšų išleista tarnybinio lengvojo automobilio techninei priežiūrai, eksploatavimui?

Kur atliekamas remontas ir kodėl būtent ten?

13. Ar yra ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvai? Kokie dokumentai tai reglamentuoja?

14. Kaip panaudotos aplinkos lėšos (valymo priemonėms, higienai, darbo įrankiams)?

15. Ar mokykloje yra nustatyti asmenys, atsakingi už tinkamą trumpalaikio mokyklos turto valdymą ir naudojimą?

16. Kas vykdo trumpalaikio turto apskaitą? Ar tai reglamentuota pareigybės aprašyme?

17. Įvardinti dokumentus, kurių pagrindu disponuojama trumpalaikiu turtu.

18. Kaip apskaitomas trumpalaikis turtas?

19. Kas atsakingas už trumpalaikio turto nurašymą? Kaip nurašomas turtas?

20. Kokie dokumentai reglamentuoja lėšų, gautų iš 1,2 % GPM, iš kitų šaltinių, panaudojimą?

Kas teikia ataskaitas mokyklos bendruomenei ir visuomenei?

21. Kokiais dokumentais remtasi, nustatant patalpų nuomos mokesčių?

22. Ar buvo atvejų, kad kontrolės ar audito funkcijas vykdančios institucijos būtų nustačiusios veiklos pažeidimus Mokyklai vykdant veiklą susijusią su turto valdymu ir naudojimu?

23. Jeigu taip, kokie veiklos pažeidimai buvo nustatyti ir kokių priemonių ėmėsi Mokykla, kad ateityje išvengtų analogiškų situacijų pasikartojimo?

KORUPCIJOS LYGIO NUSTATYMO ANKETA

Apklauso klausimai suformuluoti norint įvertinti:

1. korupcijos reiškinių paplitimą Mokykloje;
2. korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų toleravimo lygį;
3. mokyklos darbuotojų sąmoningumo lygį šioje srityje bei pasirengimą dalyvauti įgyvendinant korupcijos prevencijos priemones mokykloje.

Eil. Nr.	Teiginys	Taip	Ne	Neaktualu/ nežino
1.	Ar manote, kad mokykloje reikia vykdyti korupcijos prevencijos priemones?			
2.	Ar jūs praneštumėte apie Jums asmeniškai žinomą korupcijos atvejį?			
3.	Jeigu nepraneštumėte apie Jums asmeniškai žinomą korupcijos atvejį, tai kodėl? (parašykite tekstu)			
4.	Ar žinote, kur reikia kreiptis, norint pranešti apie korupcijos atvejį?			
5.	Ar Jūs norėtumėte dalyvauti antikorupcinėje veikloje?			
6.	Kaip manote, ar mokykloje yra paplitusi situacija, kai mokyklos darbuotojams norima papildomai atsilyginti?			
7.	Ar buvo atvejis, kai Jums ar Jūsų kolegai buvo siūlomas kyšis ar buvote kitaip darbe susidūręs su korupcija?			
8.	Jeigu ateityje susidurtumėte su korupcijos apraiškomis darbe, ar apie tai praneštumėte?			
9.	Jei praneštumėte, tai kam? (parašykite tekstu)			
10.	Ar esate per pastaruosius 5 metus davę kyšį?			